

ORDINATIO.

operam, ut vota sua nulla declararentur, mater, qua in Regulari statu filium firmare volebat, ut reclamacionis effectum everteret, cum cohortata esset, ut Presbyteratum suscipiat, simulans se ei, cum regularis evasisset, Beneficium imperatatur. Ergo illi suscepit sacros Ordines, tum ne Mater relataretur, tum sibi beneficium, quod sibi proponebatur; semper tamen in femei imbibito consilio, perlitit obtineendi, ut professa, quam emiserat, nulla declararetur.

Hoc posito, illud in questionem veritur, ifse Religiosus, suscepit sacris Ordinibus, professionem suam confirmasse centaur? Ea est dubitatio ratio, quod eos sub ritulo pauperis Religiosi suscepit, ex quo cum se Religiosum fallum esse contenditur.

RESPONSO.

Confidimus Conscientiam subscriptum existimat, eum, qui Professione ex libertatis defectu, aliquis de causis nullius emisisse contendit, qui reclamavit intra quinquennium, qui pergit in id incunabula, ut vota, quae edidit, nulla declarentur, non censeri ea tacite confirmasse, dum sacros Ordines sub ritulo pauperis Religiosi suscepit, in ea potissimum, de qua agitur, facti specie; Ordinum quippe suscepit, & Regulare Professio distinctae res duæ sunt, ut ait Naylorum tom. 1. comm. 4. de Regul. num. 71. ita ut una posita, non continuo, et necessario altera consequatur. Praeterea quamvis Religiosus, subdit idem Auctor, qui reclamandi jus habet, & cuius vota nulla sunt, proprium Ordinis habitum defert, in Capitulo suffragii jure gaudeat, aliquisque Religiosi Proletari officia fungatur: non proinde tamen a reclamacione collatur, aut vota confirmasse censetur, quantum hoc ad Regularem Professionem proprius accedit, quam Ordinum suscepit, ei patrimoniale titulum tribuere debet juxta Ecclesie regulas, cum nulla declarata fuerit ejus Professione.

qui ramen est priori Professioni, quam Ordinum suscepit: ergo neque hoc sufficit.

Sibi deinde Navarrus difficultatem proponit, nempe presumendum non esse quempiam peccare velle, ac Religiosum, cuius Professio nulla est, quod eam metu coactus ediderit, ex titulo, quem non habet, Ordines suscipere velle; atque ita presumendum potius esse, eum ad Ordines accedentem ultra suam priorem Professionem firmare. Tum vero ita sibi responderet: nos, inquam, non obstat, cum quia eaque facile potest hoc dictum, ac argumentum, quod fieret ad probandum hujusmodi meum ingressum ratificare, Professionem per actus Professio proprias, quos non potest bene facere non ratificata professione cum quia omnia diluntur, respondendo, quod illa regula solleit, quando ex presumptione bonitatis alius alicuius, resultaret aliquod agere si damnum.

Auctores bene malici subscibant Navarri sententiae, ut Sanchez de Matrim. disp. 37. n. 43. Rodriguez gg. Regul. tom. 3. p. 17. a. 16. Bonacusa de Clau. g. 2. p. 10. disp. 5. n. 3.

Obici possit declaratio diei 10. Decembris an. 1619. Congregationis Cardinalium, quoad Regularium negotia, que nempe declarat Religiosum sacros Ordines suscipientem Professionem censeri.

Sed respondeatur, declarationem hanc illud pro certo ponere, eum, qui Ordines post Novitatum suscepit, tacitam Professionem edidisse censeri. Sacramentum Congregatio respondit, quod suscepit Ordinum Professionem tacitam in iustitia. Declarationem hanc affecta Barbo. l. 1. iur. Eccl. disp. 42. n. 167. Cum porro Professiones tacita in Gallia non recipiantur, contra rem, que in manibus est, ex hac declaratione nihil inferri potest (a).

Hinc illud consequitur, Religiosi, de quo queritur, Matrem, que prava machinatione usi in causa fuit, ut filius Ordines suscepit, ei patrimoniale titulum tribuere debet juxta Ecclesie regulas, cum nulla declarata fuerit ejus Professione.

Decimus in Sorbona hac die 6. Junii an. 1695.
G. Fromage.

Vide Dictionarium D. PONTAS.

ORDINES.

Ordines Sacramentum signum externum est, quod Initiatis Ecclesia tribuit, quoque iis ad functiones alias obeundas spiritualis potestas conferunt, ita nempe definit Sententiarum Magister: (b) Ordo est signaculum quoddam Ecclesie, quo spiritualis potestas traditur ordinato; id, quod D. Thomae conformem est.

Ordo est proprie dictum novæ Legis Sacramentum, quod gratiam confert, ut docet D. Paulus, dum ad Timotheum ita scribit: propter quam causam admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, que est in te per impositionem manuum mearum. S. Leo in Epistola ad Dioscorum de Ordine verba faciens nobis præcipit, ut percipiamus, quo zelo, quoque devotione præstantum sit, ne tantæ devotionis Sacramentum cum negligenter peragatur; & Tridentina Synodus (c) id expressis verbis definiri, probatque, dum ait, cum certum sit, ut re ipsa est, ex sacris Litteris, ex Apostolica Traditione, ex unanimi Patrum sententia per Ordinationem, qua verbis, & signis externis sit, gratiam conferri, neminem dubitare debere, quin Ordo proprie, ac vere ex septem Ecclesiæ Sacramentis unum sit.

Ex eodem Concilio post Carthaginense IV. videtur Ecclesia omnes Ordines septenario numero comprehendere, ut sint Ostiarius, Lectoratus, Exorcistatus, Acolytatus, Subdiaconatus, Diaconatus, denique Presbyteratus. Eam porro divisionis hujus rationem afferit D. Thomas, quod Ordinum distinctio pertinet ex ratione, qua ad Eucharistiam singuli referuntur, propterea quia potestas Ordinis traditur vel ad Corporis, & Sanguinis Christi Domini Consecrationem, vel ad aliquod ministerium, quod eamdem consecrationem respiciat. Presbyteratus, seu Sacerdotium primum illud officium spectat; quoniam omnem consecrandi potestatem Presbyteri, dum ordinantur, accipiunt; ceterorum Ministeriorum cooperatio vel ad Sacramentum referunt, vel ad Sacramentum ipsum suscipientes. Diaconus, Subdiaconus, & Acolytus ad Sacramentum cooperantur; Diaconus illud distribuens, ut olim erat in more positum; Subdiaconus materialm preparans consecrandam in yris facris, & Acolytus eamdem preparans in yris non facris. Ordines reliqui ad eos preparantes sunt instituti, qui Eucharistiam sunt suscipientes. Quamvis autem Episcopatus Ordo sit, & veri nominis Sacramentum, in qua Episcopus characterem suscipiunt, non inde tamen sequitur, Ordines plures esse quam septem; quia Episcopatus Presbyteratum in se continet, cum Episcopus Presbyter primus sit; atque adeo Sacerdotium propriæ unus tantum Ordo est, qui in Episcopatum, & Presbyteratum dividitur. Docet id Anacletus Pontifex in sua Epistola tertia, in qua Episcopatus, & Presbyteratus distinctio declarat.

Tonsura non est Ordo, sed simplex tantummodo ceremonia, in Ecclesia ex Apostolica Traditione instituta, quanta qui suscipit, a facultate sacerdotii, Deum in hereditatis sua parte eligit, atque ita ad Ordinem receptionem se comparat. Prioribus Ecclesiæ scilicet nulla prorsus aderat quoad capillos, habitum, omnemque exteriorem speciem Clericos inter, Laicosque distinctio, id nempe nil aliud fuisse, quam circa necessitatem se exponere per se, quae sane semper in Clericos, quam in simplices Fideles sa-
vior erat. Verum cum habitus distinctio esset, ylum est expedire, ut Clericalis habitus ex Episcopi manu non sine precibus, & ceremonias Ecclesiasticis sumeretur; itatutumque fuit, ut hæc habitus suscipient ad omnes

(a) Vide Pelizarium tom. 2. t. 8. n. 166.

(b) Magister Sent. in 4. diff. 30. D. Thom. supplic. 34. art. 2. in corp. 2. ad Tim. cap. 1. S. Leo Epist. 81. ad Diescer. c. 2.

(c) Concil. Trid. sess. 23. c. 3.

ORDINES.

omnes Ordines preparatio, & ad Clerum aditus esset. Ii, quibus Tonsura tribuitur, confirmati esse debent, quia præsumptuam Clericus quippe sit, eum perfectum Christianum esse necesse est. Simplex Clericus nullam quidem proprie functionem habet aliam, quam ut cum alba Ecclesiæ Officiis adficiat, minorum tam Ordinum munia obire potest.

Hi porro minores Ordines quatuor sunt. Sunt Ostiarii, quorum est æra campana pulsare, Ecclesiæ, & Sacrificia aperire & claudere; predicatori librum recludere, intra proprios cancellos quemque fittere, Populum sejandam a Clero, viros a foeminis, & cavere, ut silentium, ac modestia servetur. Sunt Leckores, quorum est Libros sacros, quos Populo legebant, custodiare, & Lectiones canere. Sunt Exorcisti, qui Catechumenos exorcizabant, & manus Energumenis imponebant; sed nunc temporis id munus obiunt Presbyteri. Denique sunt Acolyi, qui agebant Episcopi nuntios, Eulogia deferabant, atque adeo Eucharistiam primis Ecclesiæ temporibus, ad Altare Diaconis inferiebant, & ad Sacrificium vinum, & aquam preparabant.

Debet Subdiaconus continentiam servare, titulum habere, certam videlicet subsistentiam, atque integrum Ecclesiæ Officium saltem privatim recitare; quippe qui Ecclesiæ servitio additus cum sit, debet ei saltem precibus, quas Deo offert, siquidem peculiarem aliam functionem non habeat, deservire. Hinc est Officium reitandi obligatio. Quod si conjugatus in Subdiaconum ordinetur, ejus conjugem afflentiri, eodem tempore continentia votum edere, & in Monasterium se recipere necesse est. Subdiaconi officia sunt, vasa sacra ad Missa Sacrificium necessaria parare, & Epistolam canere.

Diaconi gaudent institutione in sacris Litteris indigitare, & in universa semper Ecclesiæ Diaconi fuere; Ordinantur illi, quemadmodum Presbyteri per manuam impositionem, & quidem Populo consentiente. Sed eodem tempore Episcopus eis Evangeliorum librum tangendum exhibet, quia principium potestatem recipient, ut Episcopo, & Presbytero in Missa Sacrificio deferiant, & Evangelium in Solemnibus Missis legant.

Omnino necesse est, ut Presbyter anni saltum spatio Diaconus fuerit, & vigesimum quintum ætatis annum attigerit, vel inchoaverit. Ius capit ambas Episcopos manus imponit, omnesque, qui adiungunt, Presbyteri ei patrem manus imponunt. Ei Catechumenorum oleo Episcopus manus intrinsecus consecrat; tandem genitum eidem offert Calicem vino plenum, & Patenam cum pane, ei Sacrificii Deo offerunt potestatem impetrans. Ei denique Episcopus iterum manus imponit, inquit: Accipe Spiritum Sanctum, quorum remitteris peccata, &c. Eum iubet obedientiam promittere. Itaque duplex distincta potestas confertur hoc Ordine, una in naturæ Divini Filii Corpus, in ejus mysticum Corpus altera. De Episcoporum Ordinatione nihil hoc loco, cum alibi dictum fuerit.

CASUS I.

Ordines in fraudem recepti.

- 1. Ecclesiasticus in Diocesi natus, in qua Canonistarum possidentur, Beneficium in alia Diocesi suscipere non posse, ut ibidem ordinaretur, quia id in fraudem faceret.
- 2. Confessori prouide in Jure contra ejusmodi fraudem infibulare.
- 3. Si ita se geste, ignorante bona fide se Censuram incurre, ut scimus agere, a suis functionibus absinere, & se redintegratum curare debet.

QUÆSITUM.

Subdiaconus et Diocesis A.... ubi natus est, ubi dominum clivum habet, ubi Canonicanus gaudet, Beneficium obtinet in Diocesi B.... in qua per Extra tempora Ordinationis die Diaconatum, & postridie Presbyteratum suscepit. Tum vero ad Diocesim, in qua Canonicatum possidet, reversus est. Interrogatus super hac agendi ratione, pronuntiat, se credidisse licere sibi ita ad Ordines tutam conscientiam non sine multis ejusdem loci exemplis accedere; porro Episcopum B. non nisi se fedulo ponderaret, ut proinde nullus omnino scrupulus supereret, ad sibi conferendos Ordines devenire, idoneis Theologis ita fieri posse tantum. Interrogatus, an cum abire, Ordines suscepimus in Diocesi B.... confidimus habuerit, nec non ad Diocesim, in qua eis Canonicus, redendum: respondit, ita fane. Demum interrogatus, an cum petitis Beneficium B.... cuius vi Ordinibus initatus fuit, ea mente fuerit, ut ibi confiseretur, degeneret; fidenter respondit, id sibi semper confiliis fuisse, ut ad sui Canonicatus A.... servitum rediret. Super hac facti specie rogatur Sorbone Doctores, ut ad sequentes questions respondeant.

I. Quodvis Beneficium satuisse est ad Ordines in aliena Diocesi suscipiendum?

II. An non opus est, ut Beneficium sufficiat ad titulum constitutum independenter a patrimonio, quod requiritur?

III. Ecclesiasticus, qui Beneficium potitur in fraudem sibi propositis Ordinibus ab alieno Episcopo suscipiens, an non Censuram subiecta a Jure inficta in eos, qui ita se gerunt?

(a) Sainte Beuve t. 1. cap. 13. Cabassut. in præl. 1. 3. c. 6. n. 5. Bochel in Act. Eccl. Gall. 1. 3. c. 44. 74. 89. Reboul. in præl. n. 19. de Clericis, & a quibus. Fevrier de abs. 1. 3. c. 4. n. 1.

(b) Barbosa in C. cum nullus de temp. Ordin. in 6. & 1b. 1. de jur. Ecclesiæ 33. n. 3. Garciaz 2. p. c. 4. n. 3. Fagnanus in cap. alleg. 4. n. 28. Fagnanus tom. 3. litt. c.

IV. Quid sit, Beneficium in fraudem suscipi, & undem cognoscatur, illud ita suscepimus esse?

V. Tunc ne, cum suscipitur, ut proprii Episcopi Jurisdictione vitetur? An non eo animo initri censetur, cum Beneficium a deo tenus proventus est, ut Clerici titulo constituto, sit impar, cumque is, qui Beneficium init, jam alium obtinet in Diocesi, in qua commoratur, an non censetur secundum hoc Beneficium suscipere in fraudem, & quia est, ut ve- reatur, ne tam citio, ac tam facile a proprio Episcopo ad Ordines admittatur?

VI. Clericus, de quo queritur, cum in his omnibus circumstantiis veretur, nonne Beneficium, cuius gratia, Diaconi sunt ab Presbyteri initiatus fuit, in fraudem suscepit in foro exteriori censendus est?

VII. Contraxitae suspensionem, & cum deinde celebraverit, irregulariter?

VIII. Quoniam bona fide se celebrazze contendit, quin se Censura innotescat crederet, & a proprio Episcopo iustus statim ab Ordinum sacerdotum officiis abstinent, credite potest irregularis non esse, eique vel jurato fides adhiberi?

RESPONSO.

Confidimus Conscientiam putat, ex Jure Canonico C. Nonnullus, de temp. Ordin. in 6. (a) licere Clerico ab originis Episcopi, ab Episcopo domicili, a Diocesis denique, in qua Beneficium obtinet, Episcopo Ordines suscipere; hæc Reboul. & Fevrier sententia est. Vide Synodus, Andegavensem an. 1293. Aquitanensem an. 1585. Languensem an. 1404. quibus proprii Episcopi nomine venit Episcopus vel originis, vel domicili, vel Benefici.

In Clericis agere admodum id amplecti poture, quod in Bononia VIII. Decretali traditur, ad eos quod attinet, qui ab Episcopo suscipiunt Ordines in iis Diocessibus, in quibus obtinent Beneficia, nihil tamen illis opponitur, quia in Decretali contineantur, statuit ea congregatio; cohortata solam est Episcopos, ut hanc regulam cœdissent, ut eos nempe tammodo, qui suis in Diocessibus nati essent, Ordinibus insignirentur. Hoc posito respondetur:

Ad primam, & secundam quæstiones, Beneficium quodvis ad Ordines in aliena Diocesi suscipiendos sufficere, dummodo congrui tituli locum tenere possit. Ita sententia Barbosa, Garciaz, Fagnanus, (b) cuius verba infra asseruntur, Henriquez, Sanchez, Diana: Dat Reverendus Episcopus, inquit Henriquez, in cu-

in cuius Diocesis habet Beneficium, quamvis tenuerit. Et sane in Juris Capite supra laudato simpliciter, atque indiscernimatum dicitur Clericus evadere subditus ejus Episcopi, in cuius Diocesis Beneficium Ecclesiasticum habens, non habet. Piaficius, Bonacina, aliquae nomina putant Beneficium ad Ordinandi sustentationem talis esse debere; sed eorum affectio non est communior.

Ad tertiam; Ecclesiasticum Beneficium potius in *fraudem*, ut ab extero Episcopo ad Ordines promovatur, sibi censuras, quas in eis Ius infigit, qui ejusmodi fraudem admiserint. Hac Piaficii ad marginem appellat sententia est: *Caveti debet, ne Beneficium conferatur in fraudem, quasi aliquis extrahatur ex alio Diocesi, talis enim fraus non prodebet.* Cap. *ess.*, qui *juncta Glossa*: *Fingitatem de temp. Ordin. in 6.* Ita etiam sentit Barbol: *Dicimus declaratur, ut non procedat, si Beneficium obtinetur fuerit in fraudem, quia tunc non iuvat quod se cuperit.* *Glossa in cap. Lios.*, qui *V. Fingitatem de temp. Ordin. in 6.*

*Difertur est in hac rem Faganus, commemoratique de Cardinalium Declaratione, qua quodlibet deciditur. En praesenti Canonista verba: *Id verius, & tunc videatur exemplum Clerici primi Tonfus, qui Beneficium ostinebat in alieno Diocesi; nam est promovere posse ab minore Ordine ab Episcopo Beneficii quantumvis tenuisse ad prescriptum caput: Cum nullus, de tempore Ordinis, in 6. tamen se illud Beneficium sibi in fraudem conferri curaverit, ut clades examen, & judicium sit Ordinarii, confiteri modo promovit, & responsum suspensionis ab executione Ordinum, tamquam Ordinatus a non suo Episcopo, juxta cap. 8. Jeff. 23. Trident. ut S. Congregatio declaravit.**

Cum Episcopus Cadurcensis an. 1662. super simili controverbia Cardinalium Tridentini Concilii Interpretum Congregationem confundisset; respondit illa, Clericum Beneficio potius in fraudem, ut nempe Ordines ab Episcopo alieno suscipierit, suspensionem efficiat; cum non deinde suorum Ordinum munera obliquet, irregulariter: *Congregatio Concilii Jesuiti declaravit, summi quis possit ordinari ab Episcopo loci Beneficii; si tamen exceptus sit Beneficium in fraudem, efficit male promovit; ac si in suspitione Ordinibus ministraverit, irregulariter contrahere: etiam in ipsa fratre intercesserit, & legitimis conjecturis ad prescriptum juris esse dignoscendam.* D. de Sainte Beuve Declaracione (a) hujus verba in medium adducit.

Ad quartam, quiniam, sextamque questiones, Beneficium in fraudem accipere, juxta Faganum verba, nihil est aliud, quam principi studio in id incumbere, ut proprii Episcopi, qui ad concedendos Ordines non ita facilius se praeibusset, examen, iudiciumque viterit: *ut clades examen, & iustitium sui Ordinantis.* Jam vero appetit, Clericum, de quo agitur, Beneficium in Diocesis B... non suscepisti, nisi ut proprii Episcopi, de cujus diligentia, reguleque servande facultatum pateat, iuridictione se fit subducere; ejus autem intentionem ejusmodi iusta constat ex his, quae in questione quinta declarata sunt, ex ejus ad eos responsionibus, a quibus interrogatus fuit.

Ad septimam: ex dictis sequitur, hunc Ecclesiasticum in suo exteriori suspensione subfuisse, ac si celebravit, vel Ordinem suorum functiones exercuit, irregularitatem.

Ad octavam, & postremam respondetur, in Ecclesiastico bonam fidem, quam in sua exactionem allegat, non praesumit, quia non praesumit Ecclesie regulas super hoc articulo, tamen Clericus, qui regularis erat, ejus imperiende facultatum sibi adebat testanze?

IV. An ipse, ut tuus se gerat, ad Romanam Curiam mittens debeat, ut sibi redintegratio, novam Parochiam provisionem, perceptorunque fructuum remissionem obtineat? V. Satifice est, a Romana Penitentia Breve obtinebit, quia ad Dataram se conteret?

VI. An ea expeditiones expectans ab omnibus suis functionibus absinire debeat, quamvis id nequeat sine scandalo, quippe qui pro gravi criminis ne recedere quidem possit?

QUAESTUM.

*S*Empromius ante vigesimum quartum annum completum, cum sedecim tantum decident dies, idque ipse probet sciret, Presbyteratus Ordinem suscepit. Cum enim Ecclesiasticus ejus meritis, ac studiis invigilans pronuntiaret, dicunt, qui debeat, tam exiguo numerum impedimento esse non debere, quoniam ipse le Episcopo iniunctum sicut est: accessit, & Presbyter creatus fuit, tunc quidem ignorans, suspensionem *ipsi facta culpa*, quam patratabat, annexam esse.

Quadragesimus secundus, seu quadragesimus tertius est annus, ex quo illa Presbyter est, semperque ex eo tempore Sacrum fecit, caterixisse Sacrorum Ordinum numeribus junctus est, quin se credere in irregularitatem incidere.

Bienno, seu triennio post suscepit Presbyteratum ei commissa Parochia fuit, quam sexto post mensis resignavit cum septuaginta quinque librarium pensione, qui in Romana Curia statuta fuit, neque ille Parochiam hanc integrum anno spatio restituavit.

Viginti ab hinc anni Sempronius Parochiam alias acceptavit, cuius post diuturna liti incommoda nunc demum pacienti potest effici: cum porro ante mesis aliquot ad Canonum studium animam contulisset, animadversit Ordinationem suam defectu labore dictum sedecim, qui 24. etatis anno defuerant. Quamobrem conscientia diligenter agitata, suumque statum in ordinem redire cupiens, quid sibi, ut delectum reparet, faciendum fit, scire desiderat.

Nota, Confessoribus Sempronio de ea culpa consenserit absolucionem confulsius; respondit illa, Clericum Beneficio potius in fraudem, ut nempe Ordines ab Episcopo alieno suscipierit, suspensionem efficiat, ac si deinde suorum Ordinum munera obliquet, irregulariter: *Congregatio Concilii Jesuiti declaravit, summi quis possit ordinari ab Episcopo loci Beneficii; si tamen exceptus sit Beneficium in fraudem, efficit male promovit; ac si in suspitione Ordinibus ministraverit, irregulariter contrahere: etiam in ipsa fratre intercesserit, & legitimis conjecturis ad prescriptum juris esse dignoscendam.* D. de Sainte Beuve Declaratione (a) hujus verba in medium adducit.

Ad quartam, quiniam, sextamque questiones, Beneficium in fraudem accipere, juxta Faganum verba, nihil est aliud, quam principi studio in id incumbere, ut proprii Episcopi, qui ad concedendos Ordines non ita facilius se praeibusset, examen, iudiciumque viterit: *ut clades examen, & iustitium sui Ordinantis.*

III. An cum he Cenfuria occulta essent, absolutione in Penitentia Tribunal recepta validi necne redintegratus fuerit, Confessor, qui regularis erat, ejus imperiende facultatum sibi adebat testanze?

IV. An ipse, ut tuus se gerat, ad Romanam Curiam mittens debeat, ut sibi redintegratio, novam Parochiam provisionem, perceptorunque fructuum remissionem obtineat?

V. Satifice est, a Romana Penitentia Breve obtinebit, quia ad Dataram se conteret?

VI. An ea expeditiones expectans ab omnibus suis functionibus absinire debeat, quamvis id nequeat sine scandalo, quippe qui pro gravi criminis ne recedere quidem possit?

RESPONSO.

*C*onsilium Conscientiae subscriptum conferat praeceptum diffidat in eo verti, an suspitione, quam statuit Bulla septima Pii II. n. 40. Cum ex sacrorum, quamque Clementis VIII. Bulla confirmat aduersus eos, qui sicut Ordines ante statum suscepissent, in Gallo recepta sit; ac facta hypothesis receptam esse, que senui accipienda sit; in hac enim re Autorem divisi sunt. Ajunte nonnulli haec Bullam receptam esse, eamque confutitudinem obtinere, ut tamquam suspitione spectentur, qui Ordinem ante statum atemam suscipiunt. Et sane in Rituale Alesteni tractatu de Cenfuriis pag. 191. & in Responsi an. 1667. tractatu de Ordine; Ecclesiasticus, qui ante statum ad Ordinem accesserit, ex Jure, suspensione afferatur; jam vero nulla Bulla suspitione apparuit in Iure preter eam, quae in Pii II. Bulla infigitur. Alii vero contendunt Pii II. Bullam in Gallia receptam non esse. Videri super hac re post sum Bauny son. 2. pag. 378. Hallier de Sac. Ordinor. pag. 265. du Cate Magnus Vicarius Condomensis in tractatu de Juris dictione Ecclesiastica p. 50.

Decimus in Sorbona hac die 6. Aprilis an. 1693.

G. Eremagene.

Vide Dictionarium D. PONTAS.

CASUS II.

Presbyteratus Ordo ante statum suscepit.

I. Diaconus, qui ex studiorum suorum directoris consilio Presbyteratus suscepit, debet aliquis ante viginti quartum statim annos completere, in suspitionem non incidit, nec Ordinem suorum perdit efficit, irregulariter rursum.

II. Si in ejusmodi parva inciditur se credere, argue opus esse dicaret, ut absolucionis gratia ad Romanam Sedem confugret, deberet in certis temporis ad scandalum evitandum, sive quaque inueniendam in officio perficeret.

(a) Sainte Beuve c. 1. cap. 14.

ORDINES.

141

*S*acros Ordines cum letali culpa; nam gravis suspitione non incurrit absque peccato mortali. Pronuntiatur secundo loco, subscriptum Sacros Ordines ante statum, suspensioni huic obnoxium non esse, tametum generatim noverit id esse prohibatum, modo bona fide peculiarem legem ipsorum sub suspensionis pena prohibitem ignoreat.

Contentunt Autores plerique Ecclesiasticum sibi quidem concium confracte prescriptum statutum ab Sacros Ordines acceperisse, sed de contrafacta suspensione ignorantem, in irregularitatem non labi, suscepit. Ordinum officis fungente, quia Bulla Pii II. ad posnam hanc subeundam requirit, ut presumptio, & temeritas adit, nempe suspitione certa cognitione, & si huiusmodi suspitione durante, in ejus ordinibus ministrare praeceptum, ex ipsa irregularitate insursum.

Hoc potito, responderet:

Ad quartam ex textum, in dubio, in Pii II. Bulla recepta, nec sic fit; videlicet an haec in re suspitione locum habeat, quoniam hoc dubium est id, quod dicitur *dubium iuris*, non temere credi in eam Sempronium non incidit; atque ut pro certo haberetur Bullam receptam esse; Sempronius tamen, cum erit bona fide, ut ex expositione apparet, quoniam Presbyteratus suscipiens Ecclesiasticus Viri studiorum suorum moderatoris consilium fecut est, suspitionem omnino non subfuisse, juxta Bonacina, aliorumque apud ipsum Autorum doctrinam, quia in hoc negotio nullum existit mortale peccatum.

Ad alteram sequitur ex modo dictis Sempronius irregulariter non evasisse.

Ad tertiam; facta hypothesis Sempronium suspitione, & irregularitate innodatum esse, quod tamen ita non habet, an Regularis, de quo supra cum validè absolvitur, dubitatur,

cum videatur absolvisse vi nescio cujus privilegi, quod Regulares sibi praeceps effici contendunt, ab omnibus in Bulla Cons. Domini contentis Casibus absolvendi. Porro ipsiusmodi arrogatio privilegii Pontifices revocarunt, ut ex Rituale Alesteni titulo de Casibus reservatis pag. 124. licet intelligi. Præterea cum ea suspensus, atque ea irregularitas, upore occulte, sive unus et casibus Episcopis reservatis, alii prouide posset, Regulares suppositis suis privilegiis nimis ab illis absolvere nequaquam posse. Confusi possunt cum idem Rituale, tum Bulla Clemensis X. an. 1670. edita, quae expeditis verbis declarat Regulares Casibus Episcopis reservatis absolvendi nulla prorsus facultate possent, etiam si in eorum potestate efficit Casus Sebi Apostolicorum reservari.

Ad quartam; ex supra explicitis principiis ad Romanam Curiam muti necesse non est. Si tamen Sempronius adeo conscientia stimulis agitaret, ut animum suum tranquillare non posset, nisi ad Romanam Sedem confugeret; ad ea, quae hic interrogantur continentes, impetranda, ad Penitentiarium eum accedere fas est.

Quoniam quanto loquo proposita fas est factum.

Quod attinet ad textum, si suspensus, & irregulariter Sempronius efficit, sive Curiales functiones obire posset, ut scandalum, propriaque infamiam vitaret, quae sine contingente, si ab illis abstinenter; naturalis enim, divinique juris obligatio, ei sit antependa, quae ex positivo tantum jure derivatur, cuiusmodi non celebrandi obligatio, quia obstringitur, qui Cenfusus est frumentus.

Decimus hac die 16. Junii an. 1693.

G. Fromagene.

Vide Dictionarium D. PONTAS.

OSCULARI.

CASUS.

*P*onitens, quam aliquando ejus Confermaris oculo salutat, et amplius conferiri non debet, propera quod id utique proxima latendi Dei occasio est.

QUAESTUM.

*M*Atrox Virginis triginta annos nata, formosa, aptaque membrorum conformatio polenta a confessionibus est. Vir probus, doctus, & qui par sit illi, qui ad eum accedit, instituendis. Ea porto tan propter sua peculiaria negotia, quae sue Familia ratione non potest; quia cum hoc Confessor veretur. His Confessori ponitentem hanc per humaniter excipit, & quandoque ingrediens oculo salutat, quandoque inter conversandum osculari, alias fatis habet in ipso aditum, atque exitu ei manum porrigit: itaque non in omnibus convenientiis dat haec oculu, sed solum identem. Confessoris hic incepserit vita est, & Virgo proficit ut omnibus humanitatem tantum gratia secum ita fit gerere, quin mali quicquam patet, aut cogitet. Præterea hic Confessarius cum aliis Matronis, quae ex suis ponitentium numero minime sunt, familiariter utens eas omnes osculari non dubitat, & nemo inde scandalum patitur, tanta id cum honestate facti, ut nullus suspicione sit locus. Ad Virginem quod spectat, illa persuasum habet, se nli mali facere his oculis, nullam cogitationem, nullamque commotionem ei afferentibus, ipsamque ad peccatum nullatenus inducentibus. Præterea haec omnino non est offendendi Divini Numinis proxima occasio; quintus, ut sexus annus est, ex qua cum sua ponitentia Confessori ita se gerit, atque haec oculu nihil patet, et consequitur, quod suspicione sit locus. Ad Virginem quod spectat, illa persuasum habet, se nli mali facere his oculis, nullam cogitationem, nullamque commotionem ei afferentibus, ipsamque ad peccatum nullatenus inducentibus. Præterea haec omnino non est offendendi Divini Numinis proxima occasio; quintus, ut sexus annus est, ex qua cum sua ponitentia Confessori ita se gerit, atque haec oculu nihil patet, et consequitur, quod suspicione sit locus. Hoc quidem exemplum non ideo producitur, ut ultra sit, sed solum ut innotescat, quam caute se gesserit.

Caefianus Collatione septima cap. 26. memoria prodit S. Paulum Heremitan ab effrenanda differenti sexus personis propter ipsius auctoritate, quod suspicione sit, ut non solum earum aliquam inveniatur, sed etiam etiam ne ullum quidem ipsarum inducentium suis oculis exhiberi patet: *ut non dicam vultum feminum, sed & vestimenta genitum sexus illius confessari suo parenti scripsi.* Hoc quidem exemplum non ideo producitur, ut ultra sit, sed solum ut innotescat, quam caute se gesserit. I. Quod est, ut haec oculu ita accipienda peccaverit, & quale peccatum committerit?

II. Quid ei sit agendum, cum id nuncquam confessa fuerit?

III. At illi Confessarius relinquere in conscientia teneatur, an vero possit ad ipsius tribunal rufus accedere?

IV. A facienda ei confessione defensus possit illa, ut hactenus, cum eo versari ob sua domestica negotia, quibus renunciare non potest, quaque ratione in eo excipiendo ut deinceps in confessionibus ne verbum quidem.

RESPONSO.

Conscientiam subscriptum conferat. Adolescentulum, de qua modo dictum est, debere a suo Confessario absolvere, propter ea quod eidem occasio est id agendi, quod ab officio, & dignitate alienum est; eique multo potiori jure id confili

lum ponitentibus etiam in officio perficeret. His Sanctorum Doctorum aliis suorum operum loco, opere, de pte confil. c. 4. modum proponit, quod cum Multibzus loquendum sit; formo brevi, inquit, & rite.

Et rite cum multibzus habendum est, nec quia Sancta sunt, ideo minus cavenda. In quo quidem Bonaventura negligit insitum Patrum, & D. Augustini, qui de familiars in conscientia, eam in eandem sententiam loquitur, nec es minus fugienda sunt, quia religiosavidentur, quia quanto religiosius, tanto ci- tius allicitur, & sub pressu pietatis laeti viri libidinis. D. Thomas in medium allatis istis huius Sancti Patris verbis Opus. 64. c. 22. fuisse ejus rel. causas edidit.

His fundamentis loco iactis excusati negavit huius Confessarii, Matronas sepe sepius. Huic ponitentem identidem oscularis confilium; agendi ratio hec est maxime perniciosa, & Con-

& Confessarium, ejusque posseitatem violante punitiati magno per obnoxios efficit, humanitas, & amicitia praeextenuat enim animus, tuncumque cor osculum continetur: nam aperte exteris membris maxime connectis animis; Thosop. c. 13. in 2. ad Corinth. Sans apud Gracos verbum, quod amare significat, significant pariter osculari, perinde ac si osculum esset amoris nota per excellentiam. Animus per osculum & se ipsa, ut ita dicam, agreditur, ut personae, quam amplectitur, uniat, unamque cum illa carnem efficit.

Hac de causa vix fieri potest, ut, cum personae, quorum sexus alios, scilicet osculari, & sepe tam prope accedunt, nulla turpis magis exciteatur in anima, que eam noctum reddit; ut proinde in hac re usurpari licet, quod D. Ambrosius script. lib. 1. c. 1. & lib. 2. & Crimen resultat. Verum quidem est, fideles inter sancta mysteria olim se mutuo amplecti solito fuisse, ut unionem, & charitatem, que inter ipsos vigore debebant, significant; erat id religiosum osculum, quod pietatis, & charitatis significabat, inquit D. Ambrosius lib. 6. Exam. c. 9. pietatis, & charitatis signis sed nunquam hujus sancte ceremonie tempore alterius sexus parcere aliis amplectebatur. Sponsa prima Canticulari capite optat, ut Spousa eam oculo suo dignetur: osculetur me osculo ori sui; sed hoc est figura loquendi ratio, quia sponsa utitur, ut significet se optime: eundem sibi cum suo Spouso spiritum esse, qua in re nihil est, quod rationem, qua erga sum pietatem Confessarius se gerit, purgare possit.

Illa conuenit cum D. Thomas 2. c. 9. 13. n. 4. osculum suippe natura peccatum non esse, & finem tantum, ac circumstantias in causa esse posse, cur malum sit, cum exempli causa cuiusdam presertim alterius sexus osculum libato obviciatum, que inde percipiatur, aut cum oritur scandalum, dum osculus usurpat, aut auditione accipitur Presbyterum passim Matronis, & Confessarium sepe fuisse posse oculatum dare. Jam vero iure praesumti potest, Confessarium, de quo queritur, non nisi volupitate, quam sentit, ac oscularium moverit: quem non videtur ex prece esse iusta causa, cur ita se gemit: atque illa illud haud leue peccatum est, inquit S. Thomas loco citato, propter periculum: & quia Presbyteri, & Confessarii minus, quam facultibus licet huiusmodi blauditiis uti, id etiam illi afferre scandalum potest, qui vident, aut audiunt Confessarium identiter sue posseit oscula ingeneri, presertim cum illa floret erate, sprague totius oris, & corporis dispositione pollet.

Ea de causa queritur alias S. Hieronymus in sua Epistola 22. c. 6. ad Eusebium de custodia virginitatis, cum ajebat Ecclesiasticos ad alios instituendos, & obsequiis exigendum propositos Fominiarum frontem osculari: Clerici ipsi, quos & magisterio esse operantes patris & timori, oscularuntur capit. Breviariorum. Reipublica Directores, qui cum suis parentibus iam libere se gerunt, non possunt gravem eam circumspectionem tueri, que in instituendis tecum res tenuit, aut suam firmatatem servare, aut denique autoritatem, quam Jesus Christus in iporum manibus collocavit, apud parentes obseruantiam conciliare: ad id tamen S. Cyprianus de singulari. Cler. sub fin. Ecclesiasticos cohortatus: severitas in nobis cum feminis, virgines, maternis pallens, vigor tenet, gravitas veneratur.

Frustra porro ait huc Adolescentem se ei in his sui Confessarii blanditias nullum profici iohannelli motum sentire, eundemque Confessarium probis moribus esse, id enim fortissima divini auxili effectus est, utrumque hoc in re insensibilem esse, & præterita vita peccatorum puniatur: aut Deus quidem hanc obsecrationem permittit, inquit S. Augustinus in Psalmum 102. v. 15. ut illi in aliqua graviora errata labantur, unde areptia divine gratia implorante occasione ab illis abstinenter, que malis esse credere noluntur: alii quando enim videris fili Janus, & Egregor, & in eo, quod egredor, & non sentis, medicum non queris, augens morbus, crevit molestia, queritur medicus, & tuum sanas; non crudeliter hoc fecit Deus, sed consilio medicis. Deus propterea, inquit hic Pater, non debet censeri crudelis, aut mali moralis auctor.

Ut res habeat, fatis est, ne culpa vacare dicatur, id quod ipsum, & quod eius Confessarium offendendi Dei occasionem proximam esse, ipam non sine scandalo habet Confessarii sui licentiam pati posse: & quod Confessarium ipsum id cum ejus ministerii sanctitate, & cum ipsius status dignitate pugnare.

Igitur ex his omibus concludendum est, Adolescentem de qua in expositione, suum Confessarium deferendum esse, ut ei in posterum iudendi Dei, & contra sui officii regulas quicquam agendi qualibet occasionem admittat: ad extremum Adolescentulum, & Confessarium id ob oculos habere oportere, quod S. Paulinus in sua ad quendam nomine Severum

Epistola quarti scriptum reliquit, amplectatur inquit hic Episcopus, cum: qui nos calos vult, ut eum osculemur, quique eum Virginem efficit, qui ad eum accedit, eique se conjungit, osculemur, quem osculari castitas est, cuius modestia virginitas est.

Decimus hac die 12. Decembris an. 1695.
G. Fromageau.

Testimonia Patrum citata in proposita facti specie de osculis.

Osculum est cordis motus, qui firmissimum est signum amoris, qui illud ex una perfida veluti educti, ut in aliam transferat; ita ut quo vocabulo apud Gracos significatur amor, eodem itidem osculum significatur: anima, ut ita dicam, egreditur, ut se rei amare conjugat; quamobrem sponsa. Cant. primo cupiens te a fui sponsi animo diligi, sequitur ei alteri conjungi desiderans, sequitur uam eandemque rem cum illo esse volens, non alia ratione animi, cuius tensa patet, quam optando, ut oris sui osculiplam dignetur: osculetur ms. osculo ore sua.

Primi Christiani nominis osculari fideles inter sancta mysteria se in Ecclesia oscularuntur, Viri Viros, Feminas Feminas, omnes in causa argumentum, eratque illud pietatis & religiosum osculum; quamobrem S. Ambrosius lib. 6. Exam. c. 9. illud appellat pietatis & charitatis signum. Non perdit id moris obtinuit, propterea quod, inquit S. Augustinus tom. 4. de anticit. c. 6. corruptio, que adeo naturalis homini est, eus usum sicutavat: osculum osculum causa expiacionis sicutavat, ut se osculari nihil aliud sit quam adulterari.

De Presbyteri osculo quod alterius sexus personam illud dicit potest: ex libav. & Crimen resultat, inquit S. Ambrosius l. de fin. Sac. c. 1. Vix enim fieri potest, ut in personis diversi sexus, que tam prope junguntur, non aliqua turpis flamma exciteatur, que cor depravet, quoniam cor & animus existunt in osculis.

Per decessus & osculum refugiat spiritus padorem, inquit Tertullianus lib. de Virg. cap. 11. loquens de Virgine, que homini nobis eum oscularunt, eique manus porrigit.

Sanctus Paulinus Ep. 4. ad Sever. oscularum, quem osculari causas est: illi copulantes, cui nuptio virginitas est.

S. Hieronymus l. 2. contra Jovinianum, & in vita S. Hieronimianum tangere & ludere cum differentis sexus persona in causa esse pronunciavit, ut castitas amittatur: iactum & jactu esse moribus virginitatis principia.

Callistus Callas, q. c. 26. in vita S. Pauli Heremita cum refecto non modo a feminis confecta sibi caville, sed ne vestes quidem, quibus illis uteatur quibusque se indueret, suis osculis exhibet voluisse: ut non dicam vestum femininem, sed ne vestimenta quidem sexus illius consenserit suo patreveri ossi.

S. Justinus Martyr Ep. ad Zen. permittendum non esse pronunciat, ut nos feminis contingant.

S. Hieronymus Ep. 11. c. 6. Clerici ipsi, quos & magisterio esse operantes patris & timori, oscularuntur capita Maronitarum.

Hinc illud Ciceronis: osculum pars adulterii est.

Huc referri possunt ex Patrum sententiis, Fominiarum sententiis Ecclesiasticos fugiendas esse, eas non sine periculo spectari posse, ad eas tamquam ad ignem esse accedendum. Eccl. 9. cum aliena mortuore ne fedes omnino.

Eccl. 9. v. 9. Speciem ruricis aliens admirari, verebatur facti: collegium enim illius quasi ignis exordiis.

Porta Sancti quique, qui hanc regulam tradiderunt, propter necessitatem, magnamque utilitatem Fominiarum conformatum vitandum esse, qui pati possunt iis osculari dari?

D. Thomas in suo opusculo 64. c. 22. amorem ait plas inter personas graviori periculo obnoxiam esse: Si enim laetus Adolescentulum suum amorem significet, timor, ne ejusamicitia ad malum finem tendat, efficiet, ut illa amplius diffidat, si hujusce causat, ut Confessarium amot pietatis vel teat, quod vehementer est, eo ut etiam periculum magis, & tantoque magis, quod illa, ad se quidam quod attinet, eum a se amari posse judicabit, quem adeo grati animi officiis prosequi debet, & ad Confessarium quod spectat, quem virum dignitate & probitate præstantem putat, ipsum pravo consilio minus duci suscipiat, quippe qui eam spectat, ut pater suum filium spectare solet.

Quod in causa fuit, cur D. Augustinus diceret de Sing. Cler. Nec eo minus fugienda sunt.

G. Fromageau.

Cum Praeceptum, quo filii propriis Parentibus, & Matribus obedire jubentur, generale sit: consequens proinde universum fit, ut iisdem in omnibus obsequi debeat, nec facile legitimas excusationes, quibus ab hac obedientia se eximant, filii suppetere posse. Una tantum est facti species, inquit D. Augustinus, (a) in qua filius Patri parere non debeat, si quid ei nempe præcipiat, quod Domini Deique sui voluntati repugnet. Nec Pater gravate ferre debet, Filium Deo quam sibi parere malle; verum Patri id, quod Deo non adversatur, jubenti, tamquam Deo ipsi filius obedire tenetur, quia cum Patri dicto audientem esse jubet Deus. Hac S. Hieronymi, & S. Thomæ doctrina est; quorum posterior statutu principii loco, obedientiam in iis esse præstandam, ad qua jus superioritatis extenditur. Porro Pater secundum carnem proprii filii ratione superior est in duplice rerum genere: in iis omnibus, quæ in propria familia ad flatum, vitaque rationem pertinent, & in iis, qua bonos mores respiciunt; ita filius matrimonium contrahere non potest, suis Parentibus inconsultis, qua de re alibi; ita etiam super officio, quod amplecti voluerit, debet eosdem confulere, & sic porro.

Verum idemque juris est, cum filius, aut filia in animo habent mundo nuntium remittere, & in aliquem Regularem Ordinem se recipere: Hoc nempe sequens Casus argumentum est. Quoniam vita fratrum, qui tenendus est, electio maximus ad salutem momentum est, & in hac electione non nisi Divina votationis habenda est ratio; necesse rerum consecutione conficitur, non teneri filios suorum parentum voluntatem sequi, cum id agitur, ut Calibarus servetur, ut Clericali militat, vel Regulati Ordini nomen detur, siquidem Dei voluntas est, quo nos debet in hac electionum varietate determinare, atque adeo cavere debemus, ne iis animi motibus, quos caro & sanguis inspiraverint, indulgeamus. Nobis nempe Deus filius tamquam nostra vocations auctor spectandus est, quoniam auxilia, quibus in co statu, ad quem nos pro sua dignatione appellare voluerit, salutem nostram operari valeamus, non a Parentibus, sed ab ipso sunt expectanda; quamobrem committere non debemus, ut parentum nostrorum, qui, quoniam sanctum aliquod vita genus amplectamus, quod a nobis suscipi Deum velle credimus, impedire voluerint, carnali prorsus affectu vincamus. Divus Hieronymus (b) in prima ad Heliодorum Epistola, & in quarta ad Rusticum eam constantiam, atque animi firmitatem, quam in ejusmodi negotiis filii retulit debent, carnem & sanguinem contrementes, suscibus, ac vehementioribus verbis perseguunt, ac demum ita concludit: summum pietatis (Divine scilicet) opus in hac parte crudelem esse . . . per calcatum trans patrem, per calcatum per matrem, & siccis oculis ad vexillum crucis ad pola.

Non ignoro, inquit Petrus Blefensis, (c) parentes tuos in id incumbere manibus pedibusque, ut te avocent, & impediunt, quoniam perfectioris vita status incedunt bona consilia, quæ animo imbibitis, exequaris; tu vero vide, ne dolos parentum affectus in discrimen aliquod te conjiciat, dilato, quod suscepisti, te omnino ad Deum convertendi proposito. Vide etiam atque etiam, ne Patrem tuum, tuamque Matrem ames in iis, quæ cum Domini Nostrí Jesu Christi servitio pugnant, quoniam ob ipsius amorem eos oderis necesse est. Multi propter suorum parentum amorem suas ipsorum animas misere perdiderunt, quandoque eorum occasione amor mundi, quem propemodum in se ipsis extinxerant, novas vires acquisivit; impius nimur est, qui ut Patri ac Matri placeat; animam suam crudeliter excepit, nec ullius major temeritas fuerit, quam se dantis in gravi periculum eorum causa, quos dilit.

C A S U S.

Parentes repugnantes filia volenti Religionem amplecti.

^x Fili liberi sunt, cum agitur de farsa, qui hominem Divinos servio conferant, incedunt.

^z Prost filia, vel invita, ac refragante maatre, apud Crucem Moniales se recipere.

Q U A E S I T U M.

Cum Magdalena, atatis anno 28. ex Tertio Sancti Dominici Ordine, aptam occasionem dandi nominis inter Crucis Moniales nostra effet, quod ex longo jam tempore in votis habebat: oblitus Mater, inquiens ea sibi opus esse, ut fibi ad vitam sustentandam præstet, sit suæ fætus, neque fætus intus, ut lacrymas, quibus Pater, & Mater nos detinere conantur, fæcis oculis intussum, atque adeo quemcumque ad id obtinendum, ut ab illis minime recedamus, amoris argumenta edicunt, contemnamus: si profrater, inquit, in limine jacere posse, si nudato sum, quibus te latet, nostra mater ostendat, per calcatum &c. Filius porro ita se generis argui non posset, quod cum parentibus durus ageret, immo vero maxime laudans pietate duci confundetur, qui omnium nihil peineret, ut Crucem amplectetur, atque adeo ejus vexillum fecutus viveret, ac moretetur, hoc et alparat, & que posseint decet, vita rationem fulciperet, ut propriam falcatum in tuto ponere.

Et sane Theologi, post D. Thomam, unanimi sententia statunt, filium familias, qui quidem perfectum rationis ultimam obtinuerit, eligendi sibi status plena cunctoraque potestate gardere, præferent cum eis electio ad Dei servitum referunt, & contra suorum quoque parentum voluntatem agere posse, siquidem eum impedire, atque avocare voluerint. Quia post annos puberatis, inquit Sanctus Thomas, (d) quilibet ingenius libertatem habet, quoniam ad ea, quæ pertinent, ad disponitum sui status, præferunt in his, quæ sunt divini obsequi.

(e) Petrus Blefensis epist. 11. ad R. Clericum.

(d) S. Thom. 2. 2. q. 3. S. Th. quodlibet a. 9. in corp.

(e) S. Thom. 2. 2. q. 3. S. Th. quodlibet a. 9. in corp.

f. 7. p. 78.

P. A.

sequi. Sane S. Doctor antea dixerat, filium ita tum solum agere posse, cum parentes non ea necessitate premuntur, ut ejus opera maxime indigent: si vero non sicut in tali necessitate, ut filiorum obsequio multum indigent, possunt praeferimur parentum obsequio filii Religionem interire, etiam contra praeceptum parentum, &c.

Hoc posito, & ut ad rem accedamus non videtur omnino improbari posse Magdalena consilium, volentis apud Crucis Moniales feliciter recipere, quanvis obicit Mater, ut eam secum retinet; ea quippe in nulla proflua indigentia versatur; ac si forte in indigentiam inciditur, est ei filius, qui eidem, & quidem haud difficulter opem afferre potest. Præterea Magdalena præter generalem rationem, perfectior scilicet

inceps vita, quam fere in humana hinc societate iniri licet, alia peculiares cause præsto esse possunt, quas illa, ut certo ponitur, suo Directori declaravit, quibusque dicitur ad eam adoneam vita rationem suscipiendam, quæ ei se offert, quamque jamdum exoptat, ut nempe ad Crucis Moniales se conferat, atque ita certa quedam pericula effugiat, quibus ejus salus obnoxia est.

His ita se habentibus, postquam Magdalena nil reliqui fecerit, ut Matris confusum obtineat, si tamen id alesque nequerat, potest, atque adeo debet, ea vel relutante iner Crucis Moniales, que ipsam excipere possunt, suum nomen dare.

Decimanum Parisiis hac die 29. Decembris an. 1701.

G. Fromageau.

P A R O C H I .

PArochus est Clericus, qui spiritalem curam possidet, videlicet Beneficium cum animarum cura. Gravissimo semper consilio sua est Ecclesia in iis eligendis, quibus Fideles concrederet; volviturque eos summopere callere sacras litteras, & Concilia, ut possint pro concione explicare, & docere dogmata, quæ in iis continentur, adeoque prætre populis tum veritate fidei, tum morum integratæ. Coelestinus Pontifex in Canone, *Nulli Sacerdotum*, dist. 38, pronunciat haud fas esse Presbyteris in Canonum ignoratione versari, aut quæcum agere regulis absonum, que nobis a Sanctis Patribus præscripta sunt. Sircius Pontifex Epist. 1. ad Hierosolimam Tarracon. cap. 15, docet rotundis verbis nemini Presbyterorum licere sanctæ Sedis Apostolicæ Constitutiones, aut venerabilia facrorum Canonum Decreta ignorare. Porro quod hac in re de Presbyteris omnibus dicitur, potiori sane ratione intelligendum est de Parochis, qui proprii statu ratione, suffisque obligationibus satisfaciendo cupiditate eo adduci debent, ut sacras litteras, si ita loqui licet, in succum & sanguinem convertant pro sua ipso, popolorumque sibi concreditorum utilitate, eamque sanctorum Canonum notitiam comparent, que ipsis ad subditorum suorum conscientias cum fructu dirigen-
tas inferiat.

Prioribus Ecclesiæ scilicet nullum aliud nomen Parochis tribuebatur, quam Presbyterorum certi cuiusdam tituli; ac deinde dicti sunt Cardinales, ut secererentur a Presbyteris, qui Ecclesiæ, quibus defervebant additi non erant, quique ad eas tantummodo certi diebus, aut ad tempus ab Episcopo mittebantur. Hoc Cardinalium nomen significabat eos toto vita tempore suis titulis addictos esse, quemadmodum janua cardinalibus conjuncta est. Tum Presbyterorum Cardinalium titulus iis peculiariter tributus est, qui in Urbis versabantur; ac denum id nominis in Romana tantum Ecclesia utpote antiquæ Traditioni ceterarum maxime addicta permanuit, & ad Episcopos Papæ Suffraganeos devenit, quia ad eligendum Ecclesiæ caput cum Romana Ecclesia unum idemque corpus constituerunt. Et quoniam aderant olim Diaconi in Titulis aut Oratoriis, quæ digna non erant, quæ a Presbytero occuparentur, illi quoque Diaconi Cardinales sunt appellati. Hæc loquendi ratio vulgo obtinebat sancti Gregorii Magni temporibus, & rotius Ecclesiæ Latina communis erat; & in Romana quidem Ecclesia servata est, in qua Cardinales Diaconi una cum Cardinalibus Presbyteris sacram Collegeum componunt, & cum iis ad Papæ electionem concurrunt; quod argumento est Cardinales a Parochis suam originem ducere.

Hi Presbyteri Cardinales, quos hodie Parochos nuncupamus, subsecutis temporibus evasere parti veluti Episcopi, prout fidelis populus augebatur. Permissi sunt in propriis Titulis Missas dicere, at proinde concionem habere, baptisma quoque conferre diebus solemnibus, id quod tamen non obtinuit ubique gentium. Aderant enim Baptismales Fontes in aliquibus tantum primariis Ecclesiis, que Plebes appellabantur, quibusque qui præter Presbyter, dicebatur Plebanus, quod nominis adhuc aliquibi perdurat. Ab harum Baptismalium Ecclesiæ singulis pendebant multa Oratoria seu minores Parochia. Ad omnes quoque Parochos pertinebat pueros ante & post Confirmationem erudire, mores corrigerere, peccatores convertere, Confessiones audire, occultam penitentiam imponere, agrotantes invisere, iis Extremam Unctionem & Vaticum administrare, ac sepulturam tribuere. Videri potest de Parochorum obligationibus Capitulare Theodulii Aurelianensis Episcopi scriptum saeculo VIII. ad finem ver-
gentem.

Possunt etiam illi matrimonia benedicere. Tantummodo Confirmationem, & Clericorum Ordinationem ad Episcopum pertinet. (a) Post quoque Parochus auctoritate propria creare Psalmistam aut Chori Praefatum, non autem Acolyrum, aut Subdiaconum. Decimo circiter seculo usque ad Jurisdictionem contentiolas Parochi potestatem suam extenderunt, eaque per annos plus quam 300. positi sunt. Romana Ecclesia Cardinales eam servaverunt cum pluribus aliis juribus olim omnium Parochorum com-
munibus.

Ruri porro aderant Chorépiscopi, quorum usus in Oriente quarto seculo multis erat. Serius in Oriente ceperunt, & citius desierunt. Erant illi Vicarii foranei, nempe Presbyteri satis ampla facultate insigniti, qui ruri plerasque Episcopi functions obibant. Episcopi VIII. faculo remissis agentes tradiderunt omnia Chorépiscopi, atque adeo Ecclesiæ Confectionem, & Clericorum majorum Ordinationem; quod in causa fuit, ut illi Leonis III. & Caroli Magni temporibus abolerentur.

Theologi Parochos tamquam sexaginta duorum Discipulorum successores nobis proposuerunt, eosque juris divini esse crediderunt. Ita sentit Facultas Theologica Parisiensis. Post VIII. Parochia Monasteris & Capitulis unita sunt; verum licet subsecutis temporibus a Parochiarum administratione Monachi exclusi fuerint, Regulares tamen Canonici in possessione jure persistere non desisterunt. Capitula & Monasteria, quæ Curas habent, nominare tenentur. Vicarios perpetuos, qui sunt in titulum, Primitivi tamen Parochi sibi titulo reservato. Et quoniam difficile factu est, ut Communites omnino spolientur omnibus bonis & commodis, quibus ante gaudebant, quin vel minimam partem retineant, ideo plura Capitula, atque adeo aliquæ Communites Regulares sibi servarunt hoc jus Parochi Primitivi, partim quidem cum juribus simpliciter honorificis, partim vero cum juribus utilibus simul atque honorificis. Scilicet ad hanc jura exigunt ratio Parochi Primitivi; primo loco ob ea jura percipiuntur oblationes, aut percipiuntur earum pars, quæ statim diebus solemnibus sunt; secundo loco celebratur Parochialis Missa

(a) Concil. Carthag. 4. c. 10. Conc. Lab. pag. 1290.

P A R O C H I .

Missa diebus Paschatis, Natalis, Pentecostes &c. totumque iis ipsis diebus Officium peragitur, quemadmodum etiam die Festo Patroni Ecclesiæ tertio loco percipiuntur Parochia Decima aut omnino aut ex parte. Videri potest, *Collectio Recriptorum ad Primitivos Parochos pertinentium typis edita Parisiis an. 1675.* hoc titulo, „Jus scriptum & iudicatum inter Parochos Primitivos, & eorum Vication perpetuos.

Parochi debent Episcopo se sistere, ut examen subeant, & in propriis Parochis ejus auctoritate instituantur; Communites Regulares exemptæ, quæ Parochias habent, in quibus Parochorum Primitivorum titulo gaudent, in iisdem Parochiis retinere debent Vicarios perpetuos, qui cum congrua sufficienti portione ab Episcopis instituentur. Parochorum & Vicariorum perpetuorum ejusmodi obligaciones, & eodem tempore jura sunt. I. (a) Juxta Tridentinam Synodum debent præ manibus habere librum, in quo describant nomina conjugum, tertiisque, diem & locum initi matrimonii, quem quidem librum sedulo custodiunt necesse est; eadem est ratio Sacramenti Baptismatis. II. (b) Qui ad spiritalem curam, aut Ecclesiæ Parochialem, aut gratiam, ut ajunt, expectativam aspirat, nisi saltu mediocriter calleat idioma, seu lingua loci, in quo existit eadem Ecclesia, Provisions, Mandatum, & gratia expectativa nihil ei proderunt. III. Urbium muro septant Parochi gradu insigniti esse debent juxta Sancta Decreta & Concordata. IV. Tum Urbium, tum aliorum locorum Parochis servantur jura oblationis, & alia jura Parochialia, quibus gaudent confieverunt secundum antiques & laudabiles mores, non obstante Aurelianæ Constitutione, cui Blenensis Constitutio derogavit art. 51. V. Dispositiones ultime voluntatis & Testamenta a Parochiis aut Vicariis excipi possunt, quanvis in iis pia opera legata sint, dummodo eadem non sint in favorem ipsorum, aut eorum confanguineorum, ea conditione, ut current testatoris & testium nomina subscribenda, (c) aut mentionem facient interpolationis a te facta testatori ac testibus, ut subscriverent, caufamque afferant, cur id non præstiterint, juxta Constitutiones, haud violatis tamen consuetudinibus & communibus disciplinis locorum requirientiam aliam seu maiorem solemnitatem pro loci jure seu scripto seu consuetudinario. VI. Ii, quibus de Parochiis provisum fuerit, in Curia Ecclesiastica Promotores aut Officiales esse non possunt, aut ullam Præbendam, aliudve Beneficium possidere, cujus gratia ab actuali residentia ablinere possunt; quia Parochus debet ipse per se Beneficio suo defervire, non debet illud Vicario committere, nisi dictum Beneficium sit cum Annexa aliquo Dignitatis aut Præbenda, & hoc in casu collocare debet Vicarium perpetuum, qui canonice sit institutus, & qui ex eodem Beneficio portionem congruam percipiat.

Parochi obligari videntur ad residentiam Jure Divino & Ecclesiastico sub mortalis peccati poena, & propere teneri Beneficiorum suorum fructus restituere pro ratione temporis eorum absentia, applicando Fabrica propria Ecclesiæ, aut Parochia pauperibus, quin necesse sit ullam Superiorum sententiam intercedere. (d) statuit etiam Tridentina Synodus, ut prater privationem fructuum ex Beneficiis perceptorum polint ab Episcopis citari, & adigi ad residendum centuris Ecclesiasticis, sequestratione ac subtractione fructuum, alisque remedii juris, atque adeo proprii Beneficii privatione, si forte contumaces & inobedientes extiterint. Neque vero satis est ad residentia obligationem implendam eos corpore tantum praesentes esse; sed præterea necesse est eos ad Officium suorum functiones indesinenter incumbere; ut proinde si ipsi per se, cum possint, suum munus non obeat, siveque Vicaris acquiescent, omnino peccent, quanvis in suis Beneficiis resideant, quia juxta Concilium suas oves pacere, atque altera divino precepto tenentur. Igitur præter Christianam Charitatem, urgentem necessitatem, obedientiam, quæ propriis Superioribus prætendit, & evidentem Ecclesiæ aut Status utilitatem nulla alia legitima causa esse potest, cur Parochio concedatur ea venia, ut absit a Beneficio; oportet etiam, ut eas rationes Episcopos cognoscat & approbet, ac tunc quidem tenetur ille in sua sede Vicarium ponere, congrua portio-
ne ejus sustentationi affigata.

C A N O N I C I .

Vide
(b) SIMONIA.
(c) BENEFICIUM.
(d) CONFESSARIUS.

C A S U S L .

Parochus incumbens ad Domini sui negotia.

Parochus, qui Domini sui Parochia negotiis aliquam operam navas, pauperibus, & Religioni magna pere prodit, sua conscientia parochi in successo consilio perficeret, id proferit probantribus Episcopo, Vicario generali, & Confessario, qui cum inuis & in cœlo norunt.

Q U A X S I T U M .

Clericus inferioris Occitanie studiis in Sorbona operam navas, cum Baccalaurei gradum adeptus esset, petendas curavit ab Episcopo diffidit literas, quo promoveretur ad Ordines, si Prelato ita videbatur. Annuit Episcopus, qui eum poverat, ex lege, ut statim ac sacerdotio insignitus esset, laborandi gratia ad suum Diocesum redire, ubi ejus opera valde opus erat propter R. P. R. Vix Presbyter creatus erat, cum Parochus ejus amicus prope Lutetiam ipsum rogavit, ut, quod agrotaret, ejus Parochiam administraret; id ille amplexus est; ut ad exequenda Episcopi sui mandata se compararet, ad Curiales functiones incumbens; ac per id tempus, quod brevi fuit, non semel, dum sacram faceret, a Deo petit, ut quod primum sedes sibi offerretur, etiamque ruri sita esset, ejusque prouentus esset liberum non amplius 200. perdiuersum habens eam nimis esse, ad quam a Deo vocaretur.

Loci Dominus, qui norat Clericum, quicun ad studia incubuerat, cum Parisii querendum curavit, rogandumque, ut, cum ibi nulla Parochia domus esset, sedem pones in Castelli, quod Parochis domicili loca erat a multis facili, sperans id quecumcausa fore, ut ille eam curam suscepere, quam re ipsa suscepit.

Hic igitur Clericus in Occitaniam profectus Parochia recens conversorum plene possessionem invit, cui cum biennii aut triennii spatio defervisset, loci Dominus, qui eo venerat, atque Idiomate. Henr. II. Declaratione diei 9. Maij an. 1551. Edid. Molendinense art. 27. (e) Conf. an. 1627. art. 4. (d) Concil. Trid. l. 23. c. 1.